

[Wilhelm.]

hed at besætte med de samme personer, som man netop har fyret. Ved et forsigtigt skøn kan det opgøres, at pro forma-fyringer omkring nytår 1977 har haft et omfang svarende til 80.000 ekstra arbejdsløshedssuger. For de fyrede betyder det en væsentlig indtægtsnedgang i ugerne omkring jul og nytår, og for skatteyderne betyder det en ekstraudgift på ca. 80 millioner kr. til arbejdsløshedsforsikring.

Dette grove misbrug af arbejdsløshedsforsikringen fra virksomhedernes side er ganske vist altid forekommet. Men det er voldsomt forøget i det sidste par år, hvor virksomhederne på grund af beskæftigelsessituationen kan føle sig ret sikre på at få den samme gode arbejdskraft igen bagefter. Virksomhederne bruger med andre ord arbejdsløshedsforsikringen til at sikre en stabil arbejdsstyrke uden selv at skulle betale for den. Ved et sådant misbrug får arbejdsløshedsforsikringen direkte karakter af erhvervsstøtte, men vel at mærke en erhvervsstøtte, som aldrig er besluttet, og som virksomhederne bevilger sig selv efter forgodtbefindende og lader skatteyderne betale.

Denne gang løb støtten op i ca. 80 millioner kr. Det er mere, end man sparede ved at afskaffe EFG-lønningen. Spørgsmålet er, om regeringen fortsat vil se passivt på et sådant misbrug.

Skriftligt besvarede spørgsmål.

Af *Wilhelm* (VS) til handelsministeren (11/77):

»Hvordan fordeler indtægterne ved salg af olie og olieprodukter i Danmark sig på afgifter o. lign. til olielandene, faktiske omkostninger (udvinding, raffinering, transport m. v.), skatter og afgifter i de forskellige led og fortjeneste til olieselskaberne og deres danske datterselskaber?»

(Spm. nr. 213).

Begrundelse.

Det er velkendt, at de multinationale olieselskaber benyttede energikrisen til at sætte profitterne endnu en tand i vejret. Selv om Esso i 1973 satte verdensrekord med en profit på 2,5 milliarder dollars (A. Sampson: De syv søstre. 1976, side 276), så var olieselskabernes gennemsnitlige profit i 1974 ikke mindre end 92

pct. større end i 1973 (dagbladet Information for den 12. september 1975).

Det vil uden tvivl interessere mange, herunder de underbetalte oliechauffører, at få at vide, hvor meget vi bidrager til disse kæmpefortjenester.

Det er endvidere velkendt, at olieselskaberne manipulerer med regnskaberne. Op gennem 60'erne betalte selskaberne praktisk taget ingen skat i Danmark, idet de danske datterselskaber (Dansk Esso, Dansk Shell osv.) kørte med regnskabsmæssigt underskud, som blev opnået ved at betale overpris til moderselskaberne, det vil sige ved at overføre fortjenesten fra Danmark til udlandet. Denne praksis er nu ændret, for som Dansk Essos direktør siger: »Ud fra subjektiv vurdering af offentlighedens reaktion har vi skønnet det rigtigst at betale skat, selv om vi kunne være sluppet helt trods vort overskud« (dagbladet Politiken, 7. maj 1974). Det er således stadig selskaberne, der suverænt bestemmer, om de vil betale skat af overskuddet eller ej, og der er ingen grund til at tro, at de er ophørt med at manipulere med regnskaberne.

For at få et mere realistisk indtryk af selskabernes indtægter fra deres virksomhed her i landet er det derfor nødvendigt at få den opdeling, som efterlyses i spørgsmålet.

En sådan nærmere specifikation er ligeledes nødvendig for at kunne vurdere, om de forestående beskedne forhøjelser i afregningen til olielandene igen bliver benyttet til en voldsom forøgelse af de multinationale selskabers profitter.

Handelsminister *Per Hækkerups* svar (21/77):

Monopoltilsynet har foretaget beregninger af størrelsen af nogle af de elementer, der indgår i priserne for olieprodukter her i landet. Beregningerne vedrører året 1975, idet der endnu ikke foreligger et tilstrækkeligt talmateriale for 1976.

På grundlag af regnskabsmateriale har tilsynet opgjort, at olieselskabernes salgsideindtægter her i landet i 1975 inklusive benzinafgift og moms androg ca. 1.000 kr. pr. ton. Benzinafgift og moms udgjorde for produkterne i gennemsnit ca. 300 kr. pr. ton, således at selskabernes nettosalgsindtægt var ca. 700 kr. pr. ton.

For de herværende raffinaderier var udgiften til råolie i 1975 ca. 450 kr. pr. ton af de